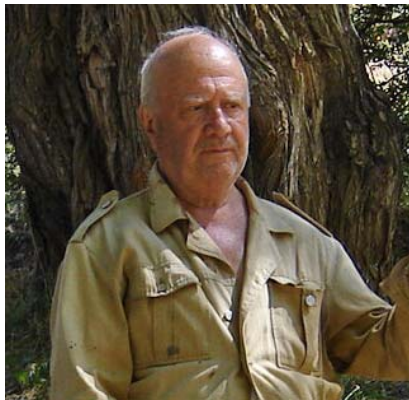

ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿՈՐՈՒՍՏՆԵՐ

**ՄԱՐԼԵՆ ԱԿԻՄԻ ՍԱԹՅԱՆ
(1930-2020)**

2020 թվականի օգոստոսի 10-ին երկարատև հիվանդությունից հետո վախճանվեց ճանաչված գիտնական, ՀՀ ԳԱԱ Երկրաբանական գիտությունների ինստիտուտի (ԵԳԻ) առաջատար գիտաշխատող, երկրաբանա-հանքաբանական գիտությունների դոկտոր, ՀՍՍՀ վաստակավոր երկրաբան Մարլեն Ակիմի Սաթյանը:

Մ.Ա.Սաթյանը ծնվել է 1930 թվականի սեպտեմբերի 18-ին, Գյումրի քաղաքում: Երկրաբանական կրթու-

թյունը ստացել է Մոսկվայի երկրաբանա-հետախուզական ինստիտուտում (МГРИ), որտեղ դասավանդում էին ականավոր գիտնականներ՝ Մ.Վ.Մուրատովը, Վ.Վ.Բելոուսովը, Ա.Ա.Բոգդանովը: 1954թ-ին ավարտելով ինստիտուտը նա վերադարձել է Հայաստան և մինչև 1956 թ. աշխատել է Հայաստանի Երկրաբանական վարչության արշավախմբերում: 1956թ ընդունվել է ասպիրանտուրա և 1960 թ. Ուզբեկստանի Երկրաբանական գիտությունների ինստիտուտում պաշտպանել է “Հյուսիսային Հայաստանի վերին կավճի լիթոլոգիան” թեմայով թեկնածուական ատենախոսությունը: 1961-1976թթ եղել է ԵԳԻ գիտական քարտուղար, 1986-1988թթ զբաղեցրել է գիտության գծով փոխտնօրենի պաշտոնը:

1979թ. ԽՍՀՄ գիտությունների ակադեմիայի Սիբիրի մասնաճյուղի Նովոսիբիրսկի երկրաբանության և երկրաֆիզիկայի ինստիտուտում պաշտպանել է “Հայաստանի ուշ կավճի հասակի ճկվածքները” թեմայով դոկտորական ատենախոսությունը: 1975 թ. նրա նախաձեռնությամբ ԵԳԻ ռեգիոնալ երկրաբանության բաժնում ստեղծվեց Լիթոլոգիայի և շերտագրության լաբորատորիան, որն էլ ղեկավարեց մինչև 2007թ.:

Մ.Ա.Սաթյանը շուրջ 120 գիտական հոդվածների, մենագրությունների, ժողովածուների հեղինակ և համահեղինակ էր: Նրա ղեկավարությամբ իրականացվել են թեկնածուական ատենախոսություններ:

Սպիտակի երկրաշարժի առաջին իսկ օրերից Մ.Ա. Սաթյանը գտնվել է աղետի գոտում, ղեկավարել ինտեգրացիոն սեյսմոլոգիական

գիտարշավը, ուղղորդել Ճապոնիայից, ԱՄՆ-ից, Մեծ Բրիտանիայից ժամանած գիտնականներին:

1984-ին նա եղել է լիթուոգիայի հարցերով համամիութենական միջգերատեսչական կոմիտեի հայկական բաժնի ղեկավարը, ՀՀ ԱԺ երկրաբանության և էկոլոգիայի հարցերով փորձագետ, ղեկավարել է միջազգային էքսկուրսիաներ և կոնֆերանսներ:

Երկար տարիներ Մ.Ա.Սաթյանը ուսումնասիրել է Վեդու և Զանգեզուրի օֆիոլիթային համալիրները, Վեդի գետի ավազանում հայտնաբերել է ալկալա լամպրոֆիրային դիատրեմաներ, ուսումնասիրել է Սևանա լճի նստվածքակուտակման և էկոլոգիական հարցերը, դիտարկել է Հայաստանի սիլիկահողի և կարբոնատային հումքի, գազի և նավթի տեղաբաշխման օրինաչափությունները: Մ.Ա.Սաթյանի ղեկավարությամբ առաջին անգամ 1983թ. կազմվել է Հայաստանի 1:500000 մասշտաբի լիթուոգիական քարտեզը:

Մ. Ա. Սաթյանը բժշկության ոլորտում 2 պատենտի հեղինակ էր, 1995 թվականից փորձարկվել և պրակտիկայում կիրառվել են իր կողմից առաջարկված կենսաակտիվ նյութերը (օնկոհիվանդությունների, հենաշարժիչ ապարատի բուժման համար):

Նրա հետաքրքրությունները չէին սահմանափակվում գիտական ոլորտով: Մ.Ա. Սաթյանը հետաքրքրվում էր պատմության, երաժշտության, արվեստի, նկարչության հարցերով: Նա Հայաստանի նկարիչների միության պատվավոր անդամ էր:

Մ.Ա.Սաթյանը պարգևատրվել է ՀՀ Գիտությունների ակադեմիայի պատվոգրով, 27-րդ միջազգային երկրաբանական կոնգրեսի պատվոգրով, Անանիա Շիրակացի պետական մեդալով (2015թ): 1985թ. նա արժանացել է «ՀՍՄՀ վաստակավոր երկրաբան» պատվավոր կոչմանը:

Անվանի գիտնականի կերպարը երկար տարիներ վառ կմնա մեր հիշողություններում:

**ՀՀ ԳԱԱ ԵԳԻ,
ՀՀ ԳԱԱ Տեղեկագիր Գիտություններ Երկրի մասին
հանդեսի խմբագրություն**